

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2780/2562

นาย ย.โจทก์ นาย ค. กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 27, ป.วิ.อ. มาตรา 15, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 86, ป.อ. มาตรา 90, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 137, ป.อ. มาตรา 157, ป.อ. มาตรา 162, ป.อ. มาตรา 267, ป.อ. มาตรา 326, ป.อ. มาตรา 328

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์ซึ่งเป็นคู่ความฝ่ายที่อ้างว่า ต้องเสียหายจากการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบของศาลอุทธรณ์ภาค 5 ต้องยื่นคำร้องต่อศาลอุทธรณ์ภาค 5 ซึ่งเป็นศาลชั้นต้นเหตุกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบได้เกิดขึ้น เพื่อให้เพิกถอนการส่งหมายนัดฟังคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 5 ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายที่ผิดระเบียบเพื่อพิจารณาข้ออ้างของโจทก์ต่อไป มีใ้ยื่นคำร้องต่อศาลฎีกา เพราะข้อผิดระเบียบดังกล่าวมีใ้ยื่นข้อผิดระเบียบที่เกิดขึ้นในกระบวนการพิจารณาของศาลฎีกา กรณีไม่ต้องด้วย ป.วิ.พ. มาตรา 27 ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา 15 ศาลฎีกาไม่มีอำนาจเพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบของศาลล่างได้

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากโจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งห้าตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 86, 90, 91, 137, 157, 162, 267, 326, 328 กับให้จำเลยทั้งห้าร่วมกันหรือแทนกันชำระค่าเสียหาย 2,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จให้แก่โจทก์ ให้จำเลยทั้งห้าร่วมกันโฆษณาคำพิพากษาในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ 1 ฉบับ โดยให้จำเลยทั้งห้าเป็นผู้ชำระค่าโฆษณา ศาลชั้นต้นได้สวนมูลฟ้องแล้ว เห็นว่าคดีไม่มีมูล พิพากษายกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษายืน แต่ให้คืนค่าขึ้นศาลในศาลชั้นต้นและชั้นอุทธรณ์แก่โจทก์ ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลนอกจากที่สั่งคืนให้เป็นพับ โจทก์ยื่นอุทธรณ์ฉบับลงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2559 และฉบับวันที่ 18 พฤศจิกายน 2559 ว่า การที่ศาลชั้นต้นแจ้งนัดฟังคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 5 แก่โจทก์โดยการปิดหมายนั้น ไม่ชอบ ขอให้ศาลอุทธรณ์ภาค 5 เพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบและนัดฟังคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 5 ใหม่ ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษายกอุทธรณ์ของโจทก์ โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า โจทก์ระบุที่หัวหน้าบนของฎีกา ฉบับลงวันที่ 24 พฤษภาคม 2560 ว่า คำร้องฎีกาขอเพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบของศาลอุทธรณ์ (ที่ถูก ศาลอุทธรณ์ภาค 5) ซึ่งเมื่ออ่านเนื้อหาในคำร้องฎีกาฉบับนี้โดยละเอียดแล้ว แม้โจทก์จะโต้แย้งคัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 5 ที่ให้ยกอุทธรณ์ของโจทก์ว่าเป็นการไม่ชอบ แต่โจทก์ได้ยกเหตุผลกล่าวอ้างเป็นข้อสำคัญว่าคำวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ภาค 5 ดังกล่าวเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบและมีคำขอท้ายฎีกาขอให้ศาลฎีกาเพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบของศาลอุทธรณ์ภาค 5 นั้น โดยระบุอ้างไว้ด้วยว่าโจทก์ยื่นคำร้องภายในระยะเวลา 8 วัน นับแต่วันที่อ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 5 ที่ให้ยกอุทธรณ์ของโจทก์แล้ว ดังนี้จึงเห็นได้ว่าความประสงค์ที่แท้จริงของโจทก์หาใช่ต้องการให้ศาลฎีกาทบทวนคำวินิจฉัย ของศาลอุทธรณ์ภาค 5 ไม่ แต่ประสงค์จะให้ศาลฎีกาเพิกถอนกระบวนการพิจารณาในการทำคำวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ภาค 5 จึงไม่เป็นคำฟ้องฎีกา หากแต่เป็นการยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลฎีกาเพื่อให้มี

คำสั่งเพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบของศาลอุทธรณ์ภาค 5 ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยจึงมีว่า โจทก์มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาโดยตรงเพื่อให้มีคำสั่งเพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบของศาลอุทธรณ์ภาค 5 ได้หรือไม่ ในข้อนี้ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 27 วรรคหนึ่ง บัญญัติเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาในการเพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบไว้ว่า "ในกรณีที่ได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ในข้อที่มุ่งหมายจะยังให้การเป็นไปด้วยความยุติธรรมหรือที่เกี่ยวข้องกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนในเรื่องการเขียน และการยื่น หรือการส่งคำคู่ความหรือเอกสารอื่น ๆ หรือในการพิจารณาคดี การพิจารณาพยานหลักฐาน หรือ การบังคับคดี เมื่อศาลเห็นสมควรหรือเมื่อคู่ความฝ่ายที่เสียหายเนื่องจากการที่ได้ปฏิบัติเช่นนั้น ยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้อง ให้ศาลมีอำนาจที่จะสั่งให้เพิกถอนการพิจารณาที่ผิดระเบียบนั้นเสีย ทั้งหมดหรือบางส่วน หรือสั่งแก้ไขหรือมีคำสั่งในเรื่องนั้นอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ศาลเห็นสมควร" ซึ่งต้องนำมาใช้ในคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 ด้วย จากบทบัญญัติดังกล่าวคำว่า "ศาล" ที่จะมีอำนาจเพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบย่อมหมายถึงศาลที่ดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบนั่นเอง การเพิกถอนกระบวนการพิจารณาอันผิดระเบียบที่เกิดขึ้นนั้น อาจเกิดจากการที่ศาลเห็นเป็นการสมควรเอง หรือเมื่อคู่ความฝ่ายที่ต้องเสียหาย ยื่นคำร้องเข้ามาเมื่อศาลมีคำสั่งเป็นประการใดแล้ว หากคู่ความไม่พอใจจึงชอบที่จะใช้สิทธิอุทธรณ์ หรือฎีกาคำสั่งศาลนั้น ๆ ต่อไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในภาค 4 ว่าด้วยอุทธรณ์และฎีกาซึ่งเป็นเรื่องการใช้อำนาจของศาลสูงพิจารณาบททวนคำวินิจฉัยของศาลล่างอันเป็นอีกขั้นตอนหนึ่งแตกต่างหากจากกัน หากมีบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดให้อำนาจศาลในลำดับชั้นที่สูงกว่าใช้อำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 27 เพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบอันเกิดขึ้นในการพิจารณาของศาลในลำดับชั้นที่ต่ำกว่าได้โดยตรง ดังที่โจทก์อ้างในคำร้องไม่ ฉะนั้น หากโจทก์เห็นว่าการส่งหมายนัดฟังคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 5 ให้แก่โจทก์ด้วยวิธีการปิดหมายเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2558 เป็นกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบโดยคดียังอยู่ในอำนาจการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ภาค 5 ซึ่งโจทก์ยื่นคำร้องฉบับลงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2559 และคำร้องเพิ่มเติมครั้งที่ 1 ฉบับลงวันที่ 18 พฤศจิกายน 2559 ขอให้ศาลอุทธรณ์ภาค 5 เพิกถอนการส่งหมายนัดฟังคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 5 ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว แต่การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 กลับวินิจฉัยว่าคำร้องทั้งสองฉบับของโจทก์ดังกล่าวเป็นการยื่นอุทธรณ์ โดยยังไม่ทันมีคำสั่งศาลชั้นต้นในข้อที่ผิดระเบียบนั้นเสียก่อน เป็นการไม่ชอบ ใหยกอุทธรณ์ของโจทก์ เป็นกระบวนการพิจารณาที่ไม่ชอบและเป็นการผิดระเบียบซึ่งเกิดจากความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนของศาลอุทธรณ์ภาค 5 เอง ดังนี้ โจทก์ซึ่งเป็นคู่ความฝ่ายที่อ้างว่าต้องเสียหายจากการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ภาค 5 ดังกล่าว จึงต้องยื่นคำร้องต่อศาลอุทธรณ์ภาค 5 ซึ่งเป็นศาลชั้นต้นเหตุกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบได้เกิดขึ้นเพื่อให้พิจารณาข้ออ้างของโจทก์เรื่องความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนของศาลอุทธรณ์ภาค 5 นั้นต่อไป มิใช่ยื่นคำร้องต่อศาลฎีกา เพราะข้อผิดระเบียบดังกล่าวมิใช่ข้อผิดระเบียบที่เกิดขึ้นในกระบวนการพิจารณาของศาลฎีกา กรณีไม่ต้องด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 27 ศาลฎีกาจึงไม่มีอำนาจเพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบของศาลล่างได้ ข้ออ้างตามคำร้องของโจทก์ฟังไม่ขึ้น พิพากษายกคำร้องของโจทก์

องค์คณะ

สุนทร ทรงฤกษ์ · ธารธร ศิลปโอสถ · ปริญญา ดีผดุง

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/2780/2562>